

Yorumlar

1. (a) da anahtar (mek) = to'dur

2. Türkçe parça (a)'da anahtar (to) sözkonusu parçanın organik yapısına ait olmıyan (bu tebliğin amacı) sözcüklerini reddetmiş ve bunlar parça (b) ye devredilmiş veya aktarılmıştır.

3. Anahtarsız olan (b) parçası sıralamada (1), (a) parçası ise, (2) olarak işaretlenecektir. Bunun için kuşkusuz yöntemsel kriterler vardır.

4. Çözüm için denklem = b + a.

5. Sentez sonucu cümlenin çevirisi :

(The aim of this problem is to solve the problem) dir.

Görüldüğü üzere yöntem kriterlerine göre işlenen böyle bir cümlede tek bir norm sözkonusu olabilir. Başka bir deyişle, yapısal özellik, on

çevirmen de bu cümleyi çevirse, aynı kalmaktadır.

S O N U Ç

Sonuç olarak söylenecek söz, anahtar ve fonksiyonlarının programlanacak makine çevirisi için son derece büyük önem taşıdığıdır. Yöntem kriterlerine göre yapılacak bütün işlemlerde anahtarların fonksiyonu ile sentezin tamamlanıp kaynak - dilden hedef - dile çeviri işleminin başarılması, sınırlı da olsa, mümkün görülmektedir. Reaksiyon niteliği bulunan insan aklına karşın reaksiyon göstermeyen kompüter'de çevirinin başarı ile programlanabilmesi için bütün anahtar ve fonksiyonların saptanması zorunludur.

ÇOCUKLUKTA TEHLİKELİ BASKILAR

Benim zamanımda, ebeveynlerin çoğu, çocuklarından "iyi" veya "terbiyeli" olmaktan başka, pek birşey istemezlerdi. Bunun dışında, okulda yüksek not almak, takım kaptanı veya kol başkanı seçilmek adeta bir piyango idi. Bugünün çocukları, aktif olma, çevrelerinde tanınma, erkek iseler sporda, kız iseler müzik ve dansa yıldızlığa yükselme baskısı altındadırlar. Bu başarılarla ulaşmada, çocuklardan, özellikle altı ile ondört yaş arasındakilerden, başkaları ile yarışabilmeleri için çok çalışmaları beklenmektedir. Kendilerine, yetişkinlerin amaçları verilen çocuklar, yetişkinler gibi düşünüp hareket etmeye zorlanmaktadır. Kısacası, bu çocuklar, zamanından önce, yetişkinlerin baskı ve sorumluluk dünyasına itilmektedir.

Eğitim, çocuklara yapılan baskının en belirgin olduğu bir alandır. Öğreticiler, çocuklarına daha fazla ödev verilmesini, fen ve dil dallarında daha yüksek seviyede tutulmasını isteyen hırslı velilere ait acımasız hikâyeler anlatırlar. Diğer ebeveynler, daha küçük sınıflardan itibaren, çocuklarının okula başlamalarını bile bekleyemezler. Oysa, pekçok ana okulu dahi giriş yaşını sınırlamıştır. Anneler, yaşını doldurmayan çocuklarının kabulü için çoğu kez okul idarelerine baskı yaparlar.

Geleneksel anlamıyla çocukluk, kişinin suçluluk duygusundan uzak, hiçbir iş yapmadan gezip eğlenebileceği bir dönem olarak kabul edilir. Oysa, bugünün küçük fakat büyük çocuğu, çoğunlukla, sabahtan akşama kadar, öğretim, toplantılar, atletik çalışmalar, tiyatro, müze ve benzeri gibi yetişkin kültürü veren yerleri ziyaret; tenis, yüzme, resim ve atçılık dersleri ile meşguldür.

Sekiz yaşındaki çocuğum, bir arkadaşından, okul dönüşü bize gelip oynamalarını istemişti. Arkadaşı, "Bugün akşam üstü yüzme dersim var; yarın ise piyano; ama Cuma günü boşum, eğer sen de boşsan tabii..." diye cevap verdi. Psikoterapist Dr. Victor Balaban'a göre, "Çocuklara yüklenen uğraşların çoğu, ihtiyaç veya mantık kavramlarından yoksundur. Gençlerin çoğunun, hiç ilgi duymadıkları şeylerle uğraşmaktan, zaman ayıramadıkları gerçek ilgileri vardır."

Birer minyatür kopye haline gelen çocukların, yetişkinlerin bunalımlarını da yüklenmeleri olağandır. Ruhun huzursuz çocuklarla, baskı sonucu belirlenen ülser, astım, asabî allerji gibi, fizikî problemlerli çocukların sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

Uzmanlar, çocukların bir dereceye kadar, baskı altında yaşamasını öğrenmeleri gerektiği kanısındadırlar, fakat önemli olan lüzumlu ile lüzumsuzu ayırdedebilmektir. Her çocuğun karşılaşacağı, normal, tabii baskılar vardır. Okula zamanında gitmesini, sofraya kurallarına uymasını, çevresindekilerle iyi geçinmesini öğrenmelidir. Bütün bunlar, şu veya bu gelişme döneminde, çocuğun öğrenim kapasitesi içindedir. Ancak, biz çocuğu anormal baskılar altında tutar, kendisinden yeteneklerinin üstünde bir başarı veya hiç de hazır olmadığı bir liderlik beklersek, kendi elimizle çeşitli sorunlara itmiş oluruz.

Bazı ebeveynler çocuklarını mümkün olmayan bir idealde rekabete sokarlar. "Biz çocuğumuzun sadece komşu çocuğundan daha iyi olmasını istemiyoruz. Onun kadar becerikli, yolun karşı tarafında oturan bir diğeri kadar yakışıklı, sokağımızın sonundaki bir başkası kadar atletik, köşedeki bir diğeri kadar havalı da olsun", diyen anne babalar pek çoktur.

Çocuklar, çok geçmeden başarının alkış ve takdire, başarısızlığın ise tenkit ve azara yol açtığını öğrenirler. Ebeveynlerinin umduklarını veremeyen çocuklar, kendilerine olan güvenlerini ve olgun bir yetişkinin hayata cesaretle göğüs germesini sağlayan kişisel değer yargılarını yitirirler. Ebeveyn, rekabetin, hayat gerçeklerinden biri olduğunu çocuğuna öğretmeli; ancak bunu zamanla, çocuk bu yükü kaldırarak güce sahip oldukça yapmalıdır.

Hernekadar, çocukları, henüz olgunlaşmadan yetişkinlerin dünyasına iten güçlere karşı koyacak belirli kurallar yoksa da, bazı mantıklı çözümler vardır :

Çocuklar için gerekli baskılarla, ebeveynlerin merak ve heveslerinden doğan gereksiz baskıları ayırt etmeye çalışın.

Toplumun, çocuklar üzerindeki rekabet, başarı ve inançlara yönelik sıhatsız baskısına karşı koyun.

Çocuğunuzun vaktinin ne şekilde değerlendirildiğini inceleyin; fazla yüklü ise, yükünü hafifletmesine yardım edin.

Çocuklarınızı rastgele başarılarla değil, uzun süreli amaçlara yöneltin. Onlardan amaçlarını saptamalarını istemeyin. Çocuklar, uzak geleceği plânlayacak duygusal olgunluğa sahip değildir. En önemlisi, çocuğa, başarısızlığa uğrasa da, rekabete girmese de, yine seveceğini hissettirin.

Çocukluğunda, olgunluğa erişmesi istenenler, yetişkin yaşa gelince, başarısızlığa uğrar; oysa, bu baskıdan uzak tutulup sevgi ve anlayış gören çocuklar, başarılı yetişkin olmalarını sağlayan duygusal bir güvenceye sahip olurlar. Çocuklarımızı, kendimizi tatmin etmek için kullanmayalım; kişilikleri olan bireyler olarak kabul etme alışkanlığını edinelim. Çocuklarımıza çocukluklarını iade edelim.

HOW TO LIVE WITH LIFE'dan
Derleyen : Sevgi ÜNAL

TÜRKİYE

BİLİMSEL ve TEKNİK
ARAŞTIRMA KURUMU
KÜTÜPHANESİ

Fotoğrafçılıkta Yenilikler

"DÜŞÜNEN" ELEKTRONİK ŞİMŞEĞİ

Yıllardan beri fotoğrafçılıkta "flaş" adıyla tanınan elektronik şimşeginden faydalanılarak geceleri veya oldukça az ışıklı yerlerde pek güzel resimler çekilmiş ve özellikle profesyonel veya gazete fotoğrafçıların artık hiç bir zaman flaşsız fotoğraf çektikleri görülmemiştir. Fakat bunlar genellikle küçük birer bavulu veya hiç olmazsa ağırca bir kutunun fotoğraf makinesiyle beraber taşınmasını gerektiren ve fotoğrafçının hareket serbestisini ne de olsa, bir parça elinden alan şeylerdi. Bu yüzden onları küçültmek ve kullanışlılarını daha basit bir şekilde sokmak için bütün fotoğraf fabrikaları çaba gösteriyorlardı. Nitekim son zamanlarda kodak firması küp

şeklinde bir flaş lambası piyasaya çıkardı, bu bir kibrit kutusundan küçüktü ve doğrudan doğruya fotoğraf makinesinin üstüne takılıyor ve her parlamışından (yani resim çekmesinden sonra) dönüyor ve küpün başka bir tarafı ikinci, üçüncü ve dördüncü defa ışık saçıyor, yani cebeye sokacak kadar küçük dört ufak küple 16 resim çekmek kabil oluyordu.

Fakat bir yandan da elektronik şimşegin otomatik olarak çalışabilmesi üzerinde de duruluyordu. İşte burada söz edeceğimiz böyle otomatik çalışan, yani kendi kendine düşünen ve artık poz, diyafram ve odaklık bahis konusu

(Devamı 48. Sayfada)